

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
 HRVATSKI STUDIJII
 STUDIA CROATICA

Klasa: 602-04/18-2/0003
 Ur. broj: 380-1/1-18-071
 U Zagrebu, 17. rujna 2018.

Odbor za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu
 n/p prof. dr. sc. Damir Markučić, predsjednik
 Trg Republike Hrvatske 14
 10000 Zagreb

Predmet: Mišljenje Vijeća društveno-humanističkoga područja od 12. rujna 2018. o promjenama preddiplomskoga studija kroatologije – osvrt, dostavlja se

Veza: Vaš dopis klasa 602-04/18-12/41, ur. broj 380-073/221-18-5, od 29. kolovoza 2018.

Poštovani gospodine profesore Markučiću,

obraćam Vam se kao pročelnik Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu i kao član Vijeća društveno-humanističkoga područja u povodu rezultata glasovanja Vijeća pod točkom 7. na 13. redovitoj sjednici u 349. akademskoj godini 12. rujna 2018., koja sadržava prijedlog Vašega Odbora od 19. srpnja 2018. da VDHP da mišljenje o većim izmjenama i dopunama dvopredmetnoga preddiplomskoga sveučilišnoga studija kroatologije. Rezultat je glasovanja bio 32 za, 24 protiv, 11 suzdržanih, pa su točki 7. nedostajala dva glasa za dobivanje pozitivnoga mišljenja VDHP-a.

Glasovanju je prethodila rasprava u kojoj je osim mene sudjelovalo četvero članova VDHP-a. U njoj su pojedini diskutanti na temelju više-manje tehničkih propusta u ukupno tri silaba u tablici 7., polazeći od nekih upitnih pretpostavaka, negativno ocijenili cijeli reformirani preddiplomski program kroatologije i time utjecali na rezultat glasovanja, a u konačnici su neizravno stavili u pitanje i rad Odbora za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu koji je taj predmet uputio na VDHP. Uvjeren sam da Odbor nije pogriješio uputivši predmet pod točkom 7. na VDHP.

Sve kad bi u raspravi iznesene primjedbe o pojedinim silabima bile posve opravdane, dotična tri silaba čine u tablici 7. manjinu, a još su u izraženijoj manjini kada se sagledaju u sastavu svih silaba reformiranoga studijskoga programa. Da bi se moglo objektivno govoriti o cijelom reformiranom preddiplomskom studiju kroatologije, trebalo bi uzeti u obzir ne samo sve silabe u tablici 7., nego i cjelinu kojoj pripadaju, tj. cijeli studijski program. To se na sjednici VDHP-a nije dogodilo.

Diskutanti nisu iznosili primjedbe na račun prikladnosti zamjena ili uvođenja novih kolegija, što je predmet većih izmjena i dopuna, ni o meritumu – većim izmjenama i dopunama studijskoga programa kao cjeline, o koncepciji dvopredmetnosti, interdisciplinarnosti kroatologije, stupnjevanju nastavne materije, omjerima u interdisciplinarnosti toga studija (identitet, kultura, jezik, književnost) i multidisciplinarnosti filologije, povijesti, filozofije, etnologije, povijesti umjetnosti, sociologije, prava, politologije i kulturologije u tom studijskom smjeru. Namjesto toga iznosili su:

- (više-manje opravdane) primjedbe o nedostacima nekih opisa predmeta, kao što je pogrešno napisano ime, samo jedna bibliografska jedinica u obvezatnoj literaturi, u literaturi neuvrštena jedna knjiga – što je u međuvremenu ispravljeno;
- (promašene) primjedbe o sličnosti dijela gradiva na kroatologiji na Hrvatskim studijima s onim koje se predaje studentima fonetike, kroatistike i poredbene književnosti na Filozofskom fakultetu, jer interdisciplinarni studij ne može izostaviti gradivo iz disciplina koje povezuje;
- paušalne, neprimjerene („sramotno“, „nedopustivo“, „vrlo problematičnih“, „jako neurednih“...) i proturječne tvrdnje, primjerice da su neka djela u literaturi pojedinih predmeta ispod sveučilišne razine, iako su na matičnoj ustanovi prigovaratelja obvezatna literatura na više kolegija;
- kritike na račun recenzija, ne uzimajući u obzir da je njima ocijenjena ukupnost, promijenjeni studijski program, i sagledana cjelina kroatološke struke;
- pojedine dvojbe, primjerice, mogu li se u okviru predmeta koji se bavi ortoepijom tematizirati mane u govoru.

VDHP se sastoji od predstavnika 16 sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, a primjedbe su iznosili predstavnici samo jedne sastavnice (s Filozofskoga fakulteta), čiji predstavnici čine 26 % toga tijela (23 nastavnika i 2 studenta od 96 članova). Oni su svojim komentarima utjecali na to da ukupno 24 člana VDHP-a stekne dojam da prijedlog Odbora za upravljanje kvalitetom pod točkom 7. nije dobar ni vrijedan donošenja, s čim se onaj tko temeljito prouči napore predlagatelja, ocjene izvjestitelja i recenzenata i zaključke Radne skupine i Odbora, ne će moći složiti. Kako bih potkrijepio da to jest tako, u pravitku dostavljam stenogram dotične točke dnevnoga reda VDHP-a (str. 16–21), tablicu primjedaba i sugestija s odgovorima na njih (str. 3–15) i revidiranu tablicu 7 za predložene izmjene i dopune dvopredmetnoga preddiplomskoga studijskoga programa kroatologije (88 stranica).

Vama i Odboru izražavam zahvalnost za potporu reformskim naporima Hrvatskih studija:

S poštovanjem,

Pročelnik

izv. prof. dr. sc. Mario Grčević

**Tablica primjedaba i sugestija iznesenih u raspravi na VDHP-u
o prijedlogu većih izmjena i dopuna preddiplomskoga
dvopredmetnoga sveučilišnoga studijskoga programa
kroatologije**

Primjedba ili sugestija	Osvrt Hrvatskih studija
<p>Glasamo li ovdje samo o recenziji, o nekim osnovnim informacijama, ili ima prostora i opravdanja, a i potrebe za nekakvu supstancijalnu raspravu. Recimo, sadržaj pojedinih kolegija, silabi, koncepcija studija, je li... (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>VDHP je trebao dati mišljenje o prijedlogu većih izmjena i dopuna preddiplomskoga dvopredmetnoga sveučilišnoga studijskoga programa kroatologije na temelju članka 26. stavka 1. <i>Pravilnika o postupku vrjednovanja studijskih programa sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih te stručnih studija Sveučilišta u Zagrebu</i> (klasa 602-04/16-12/17, ur. broj 380-020/173-16-7 od 20. svibnja 2016.), zahtjeva Odbora za kvalitetu od 29. kolovoza 2018., odluke Znanstvenonastavnoga vijeća Hrvatskih studija od 29. ožujka 2018., pročelnikove izjave od 29. ožujka 2018., izvjestiteljeve preporuke, recenzentove preporuke i obrazaca 2, 3, 5 i 7).</p>
<p>u izvještajima recenzenata, kako za preddiplomski, tako i diplomski studij kroatologije... ima jako općenitih i podosta nepreciznih pohvalnih tvrdnji koje ne uzimaju u obzir neka vrlo slaba mjesta ovih programa (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Tvrdnje nisu konkretizirane. Riječ je o „jako općenitim i podosta nepreciznim“ obvezujućim tvrdnjama.</p>
<p>Čini mi se čak da silabi tih predmeta nisu pažljivo pročitani (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Subjektivni dojam.</p>
<p>To su na sramotno loš način sročeni silabi pojedinih kolegija (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Etiketiranje i neargumentirano osuđivanje („sramotno loš način“) neprimjereno je odnosima u društvu i akademskoj zajednici. Trogodišnji preddiplomski dvopredmetni studij kroatologije, kao rezultat predloženih promjena, činilo bi 37 kolegija (što obvezatnih, što izbornih):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akademski engleski

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Akademski njemački 3. Egzaktne znanosti u hrvatskoj kulturi 4. Fonologija hrvatskoga jezika 5. Hrvati i slavenski svijet 6. Hrvatska društvena i kulturna povijest do kraja XVIII. st. 7. Hrvatska društvena i kulturna povijest od XIX. st. do danas 8. Hrvatska etnologija 9. Hrvatska gastronomija i enologija 10. Hrvatska glazba u kontekstu europske glazbene kulture 11. Hrvatska književnost humanizma i renesanse 12. Hrvatska književnost od moderne do danas 13. Hrvatska književnost romantizma i realizma 14. Hrvatska književnost srednjovjekovlja 15. Hrvatska likovna umjetnost 16. Hrvatski glagolizam 17. Hrvatski književni barok i prosvjetiteljstvo 18. Hrvatsko arheološko nasljeđe 19. Institucije hrvatskoga naroda, društva i države 20. Jezik i kultura Hrvata u Bosni i Hercegovini 21. Latinski jezik 22. Međujezični dodiri i ustroj hrvatskoga jezika 23. Morfologija hrvatskoga jezika 24. Osnove hrvatske jezične kulture 25. Povijest hrvatskoga kazališta 26. Povijest hrvatskoga književnoga jezika 27. Pravogovor 28. Sintaksa hrvatskoga jezika 29. Svjetska književnost 30. Teorija i interpretacija književnoga teksta 31. Tjelesna kultura i šport I 32. Tjelesna kultura i šport II 33. Tjelesna kultura i šport III 34. Tjelesna kultura i šport IV 35. Uređivanje teksta 36. Vrjednote hrvatskoga ustavnoga poretka 37. Zemljopisna obilježja Hrvatske
--	--

	<p>U cijeloj raspravi na VDHP-u ukupno su apostrofirana tri kolegija toga programa: <i>Hrvatski književni barok i prosvjetiteljstvo</i>, <i>Pravogovori Teorija i interpretacija književnoga teksta</i>. Četvrti u raspravi spomenuti kolegiji <i>Hrvatska scenska umjetnost</i> pripada diplomskom studiju kroatologije.</p>
<p>Imate obvezne kolegije koji nose po tri ili pet bodova, imaju jedan jedini naslov u popisu obvezne literature (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Tako kako je izrečena, tvrdnja nije točna. Po jedan naslov u popisu neizostavne literature imali su obvezatni predmeti <i>Hrvatski književni barok i prosvjetiteljstvo</i> i <i>Uređivanje teksta</i>. No, ni jedan od njih ne nosi pet bodova, nego tri ili dva boda po ECTS-u.</p> <p><i>Uređivanje teksta</i> predmet je na preddiplomskom studiju usmjeren na usvajanje praktičnih znanja i vještina. Uveden je zato što studenti „već na početku studija moraju ovladati (1.) tehničkim mogućnostima i uzusnim pravilima akademske korespondencije e-poštom, (2.) osnovnim vještinama tehničkoga uređivanja teksta u za to najčešće korištenom programu Microsoft Word, (3.) pravilima pisanja akademskih tekstova (referiranje, vrste akademskih radova, dijelovi akademskoga rada, stvaranje akademskoga rada na primjeru seminarskoga rada), (4.) pripremom teksta za javnu prezentaciju pomoću za to najčešće korištenoga programa Microsoft PowerPoint i (5.) pravnim okolnostima intelektualnoga vlasništva“ (Obrazac 7, str. 78.). Posve je dovoljno da studenti na tom kolegiju kao literaturu, koju moraju svladati, imaju samo knjigu od 680 stranica Dubravke Oraić Tolić <i>Akademsko pismo: Strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente</i> (2011.). No, opis predmeta <i>Uređivanje teksta</i> proširen je literaturom (ukupno 34 referencije) koja je na Hrvatskim studijima inače propisana <i>Mjerilima za ocjenu izvrsnosti i upute za tehničku opremu radova radi dodjele Rektorove nagrade</i> (zadnji put klasa 602-</p>

	<p>04/18-2/0001, ur. broj 380-1/1-18-075, od 16. ožujka 2018.).</p> <p>Predmet <i>Hrvatski književni barok i prosvjetiteljstvo</i> držao je do prošle godine jedan od najistaknutijih hrvatskih filologa i književnih povjesničara, koji je ove akademske godine otišao u mirovinu. U njegovu starom opisu kolegija zamijenjen je nositelj i predmet je s jednopredmetne uveden u dvopredmetnu kroatologiju. Propustom silab nije pozorno pročitan ni ispravljen pa su u reformirani studijski program preuzete pogreške iz silaba kako je bio prihvaćen 2006. godine na jednopredmetnom studiju kroatologije, a koje su u međuvremenu ispravljene.</p>
<p>...imaju jedan jedini naslov u popisu obvezne literature. I to Povijest hrvatske književnosti Mihovila Kombola iz '45. godine (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Akademskoj zajednici ne priliči takvo obezvrjeđivanje djela i autora. <i>Povijest hrvatske književnosti do narodnog preporoda</i> Mihovila Kombola (Niš, 1883. – Zagreb, 1955.) iz 1945. nije knjiga od koje treba zazirati. Objavljena je u nakladi Matice hrvatske u Zagrebu 1945. godine (439 stranica) i drugo izdanje 1961. godine (481 stranica). Ona je prema Franji Švelecu „prvi primjer u nas u kojem je predstavljena starija hrvatska književnost kao umjetnost riječi, a ne veći ili manji zbir životopisa autora i sadržaja djela. Kombol je zbrku koja je carevala do njegova vremena prevladao, poznate stvari, i one koje je sam spoznao, sradio, artikulirao i stvorio osobit mozaik. Nakon toga njegov mozaik stoji kao široka panorama u kojoj se organizam hrvatske književnosti vidi u svom funkcioniranju“ (Franjo Švelec, <i>Mihovil Kombol – povjesničar hrvatske književnosti do preporoda</i>, Zbornik o Mihovilu Kombolu, Zadar, 1983., str. 11 i 12).</p> <p>Matica hrvatska imenovala je 1999. godine Kombolovim imenom nagradu za izniman prinos u prevođenju svjetske kulturne i znanstvene literature na hrvatski jezik. A njegova <i>Povijest hrvatske književnosti</i> ostala je klasično djelo (prilično opsežno za današnje definicije bodova po ECTS-u) na</p>

	koje se sva kasnija nadovezuju. Ako se može navesti više djela u obveznoj literaturi, netko bi mogao tražiti da se povisi broj bodova i da se smanji broj predmeta na studiju! No problem je možda u tom što radovi prof. Bogdana nisu u obveznoj literaturi, no oni ne pokrivaju područje kao Kombolova sinteza pa bi literatura morala sadržavati mnogo jedinica.
Ima niz takvih silaba, vrlo problematičnih, jako neurednih, u kojima su kolegiji opisani kroz gomilu nekakvih međusobno nepovezanih natuknica (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).	Nekonkretna i tendenciozna primjedba.
Imate popise literature koji su sramotno siromašni. Obvezni kolegiji, koji imaju dva naslova obvezne i jedan naslov dopunske literature (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).	Prigovarateljeve tvrdnje nisu točne. U radnim materijalima za sjednicu VDHP-a, u obrascu 7, bilo je ukupno 19 opisa predmeta (str. 9–83), od toga 11 obvezatnih (str. 23–38 i 55–83), među kojima je samo jedan (<i>Teorija i interpretacija književnoga teksta</i>) imao dva naslova obvezatne (ali i devet naslova dopunske) literature, dakle ni jedan jedini obvezatni kolegij koji bi imao „dva naslova obvezne i jedan naslov dopunske literature“.
A od ta tri naslova nerijetko jedan ili dva nemaju nikakve veze sa sadržajem kolegija (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).	Još jedna primjedba koja nije potkrijepljena ni jednim argumentom i/ili primjerom.
u onoj vrlo važnoj rubrici, barem za ovaj slučaj, u recenzentskom obrascu postoje li kakva podudaranja s programima nekih drugih institucija u sustavu visokog obrazovanja, kaže se da postoje donekle podudaranja i onda se nabrajaju filozofski fakulteti i na posljednjemu mjestu se spominje Filozofski fakultet u Zagrebu, koji funkcionira u sklopu istog sveučilišta (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).	Hrvatski studiji ne mogu govoriti u ime recenzenata, a i pravilo je da recenzenti ne budu s institucije čiji se studijski program vrjednuje. Međutim, svakomu čitatelju recenzije razvidno je da se u recenziji na tom mjestu sjedišta fakulteta i sveučilišta navode abecednim redom: Osijek, Pula, Rijeka, Zadar i Zagreb.
svi kolegiji koje sam ja pogledao, jer mene zanimaju, nisu ništa drugo nego dupliranje sadržaja i programa kolegija s	Prigovaratelj nije naveo ime ni jednoga kolegija koji je pogledao, ni koji kolegij Filozofskoga fakulteta bi se s njim duplirao

<p>Filozofskog fakulteta. Potpuno nepotrebno. U lošijoj varijanti (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>na Hrvatskim studijima. Tvrdnja da je to „dupliranje“ nepotrebno, pokazuje da prigovaratelj ne shvaća što je interdisciplinarni studij (na takvim je studijima to nužno). A tvrdnja da je to sve na HS-u u lošijoj varijanti nego na FFZG-u, pokazuje kako kolega sa FFZG-a vidi važnost sebe i svoje ustanove, ništa drugo.</p>
<p>moгу reći samo vezano uz predmete u kojima ja prepoznajem potpuno preklapanje mojih predmeta. To je, prije svega, predmet, to je preddiplomski, to je prijelaz sa preddiplomskog na diplomski, to je obrazac 7, predmeta Pravogovor, dobro nema veze što je „ortoepija hrvatskoga jezika“ isto značenje, jer to je postojalo i prije. I Marko Alerić je. Ali, Bože moj, mi na Fonetici šezdeset godina postojimo. Međutim, stvar je u tome da se u potpunosti teme silaba podudaraju sa tri moja predmeta, od kojih neki čak i iz njege glasa (prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ne izvodi se kolegij pod nazivom <i>Pravogovor</i>, niti su ga Hrvatski studiji od tamo preuzeli. On je u <i>Izvedbenom nastavnom planu</i> Hrvatskih studija od 2009. godine, ali propustom bivših struktura nije bio prijavljen u studijski program sve do 2018. godine. Idejno je njegovo pokretanje potaknuo potpisnik ovoga pisma, a ideju uvođenja takva kolegija ostvarila je tadašnja pročelnica Odjela za kroatologiju, pronašavši vanjske suradnike koji su tomu kolegiju dali naziv <i>Pravogovor</i>.</p> <p>Svaki silab ima po 15 nastavnih jedinica (tema). Nije spomenuto koje bi nastavne jedinice bile preuzete i iz kojega kolegija.</p> <p>Hrvatski studiji ne izvode i ne kane izvoditi studij fonetike. No, u sklopu studijskih programa komunikologije i kroatologije izvode se neki kolegiji bliski onima kojima je nositeljica prof. Varošaneć Škarić. To je potrebno zato što je do sada govorno-izražajnoj strani hrvatskoga jezika na Hrvatskim studijima bilo davano premalo pozornosti.</p>
<p>Čak je i stavila i mane, a mane uopće nisu, znate, stvar pravogovora. To je stvar, eventualno, ortofonije, a još dublje moga predmeta Njega glasa i izgovora, koji se itekako na Fonetici radi i subjektivno i objektivno. Znači, a tu nije niti stavljena moja bibliografska jedinica (prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Govorne mane spominju se u samo jednoj od 15, petoj po redu nastavnoj jedinici u opisu predmeta <i>Pravogovor</i>: „Izgovor: dikcija – artikulacija, izgovorne pogrješke i mane, asimilacije i vokalizam“.</p> <p>Za razumijevanje izgovora studenti moraju poznavati razliku između pravilnoga izgovora, izgovornih pogrješaka i mana, što ne znači da je predmet posvećen govornim manama.</p> <p>U opis predmeta <i>Pravogovor</i> sada je dodana knjiga prof. Varošaneć Škarić <i>Fonetska njega</i></p>

	<p><i>glasa i izgovora</i> (2010.). Treba napomenuti da su u literaturi toga predmeta od prije navedene tri bibliografske jedinice prof. Varošane Škarić (<i>Neke osobitosti hrvatskoga naglasnog sustava</i>, 1999., <i>Neutralizacija kratkouzlaznoga i kratkosilaznoga naglasaka u suvremenom hrvatskom prihvaćenom izgovoru</i>, 2001., <i>Slušno prepoznavanje hrvatskih naglasaka</i>, 2004.) i dvije knjige prof. Ive Škarića.</p>
<p>Ali ovo je, vjerujte mi, po nazivima potpuno podudaranje, subjektivna i objektivna procjena (prof. dr. sc. Gordana Varošane Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>To je dokaz da je uspostavljena suglasnost u struci, ali se ne može rabiti kao argument da se materija pravogovora može poučavati samo na Katedri za estetsku fonetiku i ortoepiju hrvatskoga jezika. Uostalom, na samom Filozofskom fakultetu ortoepija se predaje i studentima diplomskoga studija kroatistike, nastavničkoga smjera, a ne samo studentima fonetike.</p>
<p>Ja doista nisam bila, znate, na Hrvatskim studijima. Ne mogu reći imaju li oni studio, na kojem se... jer vi ne možete uopće ni govoriti u objektivnoj procjeni studija, a da nemate apsolutno studijske snimke, ne čak ni iz kazališta, ne čak ni s radija, nego studijske snimke. Zna se što je akustička slika hrvatskoga govora. Eto, to je jedna velika moja primjedba (prof. dr. sc. Gordana Varošane Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Hrvatski studiji kane uspostaviti audio-vizualni studio, ali još ga nemaju. Na Hrvatskim studijima ne predaje se fonetika, no studenti kroatologije usmjereni su na javno profesionalno djelovanje u medijima i poučavanje u školama, gdje je nužno znati dobro i pravilno izgovarati.</p>
<p>Ja bi samo dobrohotno, doista, željela biti, i meni je drago da se širi taj naš, i od profesora Škarića, prihvaćeni izgovor, i da se vidi da je to jedna to – suprotstavljenost pravila i sve to je, pa da se možda dođe konzultirati da malo prođemo te temice i da se one ipak malo, znate, preoblikuju, i da se neke stvari izbace ovaj iz njege glasa, pa to je... ne može jednostavno biti u pravogovoru. Eto (prof. dr. sc. Gordana Varošane Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Predmet se ne bavi njegom glasa, niti se taj pojam spominje. Temeljem ove primjedbe nije se imalo što ispustiti iz opisa predmeta <i>Pravogovor</i>.</p>
<p>A tu se odnosi i na predmet, naravno, Hrvatska scenska umjetnost, jer ima tu</p>	<p><i>Hrvatska scenska umjetnost</i> predmet je diplomskoga, a ne preddiplomskoga studija</p>

<p>puno, znate, tema, koje recimo proksemika. Nema uopće moga, jedinice proksemika, a kolegica zna da sam ja to pisala o govoru, a to nema veze, znate, s hrvatskim. Proksemika glumačkog govora, filmske i to, to su teorijska znanja scenskoga govora i filmskoga, jer tu ima i o filmskom, topli i hladni mediji, to je pre... to je jedan od tema, hm, moga predmeta, ma naravno i drugih, i svi to znamo, Marshalla McLuhana i to (prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>kroatologije. U njegovu popisu literature naveden je članak prof. Varošaneć Škarić <i>Proksemika glumačkoga govora</i>. Međutim, taj se predmet ne bavi samo glumačkim govorom, nego hrvatskom scenskom umjetnošću, i to u širem smislu (izvedbena umjetnost). Sasvim je sigurno da ima još bibliografskih jedinica koje bi se mogle uvrstiti u popis literature, no tada bi se postavilo pitanje opsega popisa literature. Odabir bibliografskih jedinica u potpunosti prati opis kolegija i nastavne jedinice.</p>
<p>ali se to na govoru masovnih medija predaje, to nije toliko važno za kazalište. Eto, da se to isto malo usmjeri na hrvatsko kazalište (prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Točno je da topli i hladni mediji nisu toliko važni za kazalište, ali predmet se ne bavi samo hrvatskim kazalištem.</p>
<p>Da ne govorim da neke teme... su više teme, pogotovo tri, jer tu imate trideset sati teorijski, predavanja, a jedno pet silaba su vam odlasci u kazalište, odlasci ovo-ono (prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Tvrđnja: „jedno pet silaba su vam odlasci u kazalište, odlasci ovo-ono“ nije točna. Ako se mislilo na pet nastavnih jedinica, nije pet nego dvije, od toga jednom na probu, a drugi put na izvedbu: „13. Odlazak na kazališne probe ili snimanje filma, ili televizijske ili radijske drame; 14. Praćenje kazališnih i filmskih projekata i festivala, odlazak na kazališne ili filmske izvedbe“. Smatram da je pohvalno i potrebno da studenti kroatologije prate kulturna zbivanja.</p>
<p>To može biti u opisu obveza studenata, i koliko to ECTS-a onda ima predmet, ako su sve to obaveze, onda predmet mora imati pet recimo, ali to ne ulazi u popis silaba, to ulazi što studenti sve moraju. Eto, oprostite mi, ako sam bila preduga, ali doista ja sam tu vidjela sebe na malo drukčiji način, nego što bi željela. I općenito studij fonetike, jer govoriti o manama, u tom, to je zaista (prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>ECTS uključuje pohađanje nastave, ali i relativno jednostavne izvannastavne aktivnosti kako bi se studente navelo na razvijanje ili učvršćenje dobrih navika. Zbog njihove jednostavne naravi, studenti na takve obveze mogu potrošiti više vremena, što je također uređeno Bolonjskim procesom. Studij kroatologije nije studij fonetike. U ostatku osvrta nema konkretnih sugestija ni primjedaba.</p>
<p>knjiga koja se navodi pod obaveznom literaturom je knjiga koju smo mi nekad, prije reforme prijemnog ispita na</p>	<p>Prikladnost udžbenika <i>professora emeritusa</i> Milivoja Solara, <i>Teorija književnosti</i>, za polaganje prijemnoga ispita na studiju</p>

<p>Filozofskom fakultetu, koristili kao knjigu za maturante, dakle koju su oni čitali prilikom upisa na fakultet, tako da stvarno mislim da je nedopustivo, da to bude recimo u takvom kolegiju, da je literatura svedena na te dvije jedinice, to je zaista, iz kojeg god kuta da se gleda, mislim da je neprihvatljivo (izv. prof. dr. sc. David Šporer ?, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)</p>	<p>poredbene književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ne oduzima tomu djelu ozbiljnost, sustavnost i prikladnost da bude gradivo za svladavanje osnova teorije i interpretacije književnosti na tom istom studiju, gdje se nalazi na popisu literature:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Uvod u proučavanje književnosti na Filozofskom fakultetu</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=881), • <i>Teorija romana na Filozofskom fakultetu</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=875), • <i>Uvod u naratologiju na Filozofskom fakultetu</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=817), • iz teorije i metodologije proučavanja književnosti na Filozofskom fakultetu (<i>Preddiplomski program studija komparativne književnosti</i>, http://www.ffzg.unizg.hr/programi/dok/komparativna-književnost_preddiplomski.pdf, str. 22), itd. <p>Naravno, to djelo može služiti i služi i na drugim studijskim programima, pa i ovdje, gdje je riječ o preddiplomskom studiju svekolike hrvatske kulture. Dakle, ako je ono literatura i na studiju poredbene književnosti (gdje bi se i očekivalo zahtjevniji odabir obvezatne literature), zašto se tvrdi da ne smije biti primjerena preddiplomskoj razini na studiju kroatologije? Ta je knjiga odabrana zato da se studentima, od kojih će neki biti učitelji u školama, što lakše približi osnovna razina teorije i interpretacije, kako bi se mogli snalaziti i na drugim predmetima iz književnosti.</p>
<p>Ja imam jednu konkretnu primjedbu [...]. Dakle, radi se o obrascu 7, to je stranica 27 u PDF-u. koji smo mi dobili, točka je 2.14., a unutar te točke, to je, naime, popis tema iz kolegija Hrvatski književni barok i prosvjetiteljstvo, u posljednjoj točki, broj 15, spominje se Petar Pavao Vitezović i njegovo djelo. Ja pretpostavljam da se radi o hrvatskom književniku. Međutim, taj književnik se zove Pavao Ritter Vitezović. I nigdje nije poznato da bi se</p>	<p>Primjedba je utemeljena. Zahvaljujemo na pozornom čitanju. Pogreška je ispravljena.</p>

<p>on zvao Petar, tako da molim da se to u, kad bude objavljen ovaj program, da se to ispravi (prof. dr. sc. Neven Jovanović, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	
<p>Moj načelni komentar: ja mislim da je kroatologija jedna kulturološki vrlo izazovna i poticajna tema i kad sam vidio da je ovo, da su ovo veće izmjene, 40 % uključuju, mislio sam sad će naši kolege učiniti zaista jedan dobar studij. Međutim, po ovome što sam vidio tomu izazovu nije odgovoreno (prof. dr. sc. Neven Jovanović, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Nije jasno na temelju kojih se činjenica donosi negativno mišljenje o cijelom studiju kroatologije. Prethodno je eksplicirana samo primjedba da je u jednom kolegiju obvezatna literatura svedena samo na jedan naslov i da je u tom kolegiju ime jednoga zaslužnoga književnika (omaškom) netočno navedeno u naslovu jedne nastavne jedinice. A preddiplomski i diplomski studij kroatologije imaju zajedno 67 kolegija i 1005 nastavnih jedinica.</p>
<p>Nisam siguran da je naša uloga ovdje da obavljamo posao recenzenata. Mislim, tu ima toliko propusta. Ovo je na nedopustivo loš način sročeni program studija. Ja ne mislim da je ovo dobro obavljen posao (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Prigovaratelj tešku ocjenu („na nedopustivo loš način sročeni program studija“) ničim ne potkrjepljuje, ne argumentira ju; njemu je za njezino donošenje dovoljna vlastita subjektivna procjena („ja ne mislim“) i paušalno protezanje pojedinih do sada spomenutih rubnih točaka na cijeli „program studija“. On ga u cjelini uopće nije vidio jer nije bio u materijalima o kojima je VDHP donosio mišljenje. Da ga nije vidio, i da ga zapravo i ne zanima, pa da je stoga pročitao samo dio silaba od onih koji su bili na VDHP-u, prigovaratelj priznaje izrijekom kada kaže: „I takvih kolegija imate koliko hoćete unutra. I to samo o književnosti, što sam ja gledao. Druge nisam ni gledao.“</p>
<p>A imamo dva recenzentska izvještaja, koji su puni hvalospjeva. Potpuno neargumentiranih i vrlo načelnih. Pa se pitam jesu li ti recenzenti uopće čitali silabe ovih kolegija. Znaite, to je na nekim mjestima baš nevjerovatno loše (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Prigovaratelj zamjera recenzentu nešto što zapravo čini on sâm, a ne recenzent: donošenje neargumentiranih i vrlo načelnih mišljenja. Za razliku od prigovaratelja, recenzenti su imali uvid u cijeli program studija. Prigovaratelj za razliku od recenzenta nije raspolagao informacijama koje bi mu barem teoretski omogućile donošenje načelnoga stava o cijelom programu kakav donosi.</p>
<p>Ovo što je spomenuo kolega Jovanović o pogrješnom imenu jednoga književnika je zgodna, ali sitna ilustracija. Primjerice, u tom istom silabu se nalazi jedna jedina</p>	<p>Riječ je o iznimci. Prigovarateljeva je primjedba dobra ilustracija njegova stajališta, koje je zauzeo na sjednici VDHP-a.</p>

<p>knjiga na popisu obavezne literature. To je taj Kombol iz '45. godine. Jedna jedina. To je obavezni kolegij (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	
<p>A na popisu dodatne literature se nalaze recimo dvije knjige o poetici romana, a u silabu kolegija nema ni jednog romana. Ni jednog. I to je samo kopirano bez veze, s nekog drugog mjesta. I takvih kolegija imate koliko hoćete unutra. I to samo o književnosti, što sam ja gledao. Druge nisam ni gledao. Tko zna čega sve tamo ima (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Prigovaratelj je „gledao“ silabe „samo o književnosti“, iako je prije toga ustvrdio: „Ovo je na nedopustivo loš način sročeni program studija.“</p>
<p>Imate kolegij koji se zove Teorija interpretacije književnog teksta na diplomskom studiju, koji ima dva naslova obavezne literature. Jedan je Pojmovnik Vladimira Bitija, drugi Teorija književnosti Milivoja Solara, koja je za srednju školu. To je nedopustivo. To uopće nije sveučilišna razina (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Predmet se zove <i>Teorija i interpretacija književnoga teksta</i>. Služi osposobljavanju studenata za razumijevanje naravi književnoga teksta i njegovo tumačenje. Oba naslova jesu sveučilišna razina, što potvrđuju opisi predmeta na preddiplomskom sveučilišnom studiju poredbene književnosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je knjiga Vladimira Bitija, bivšega nastavnika Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a sada redovitoga profesora slavenske filologije na Sveučilištu u Beču, <i>Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije</i> (Zagreb: Matica hrvatska, 2000.) navedena u literaturi na kolegijima:</p> <p><i>Uvod u proučavanje književnosti</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=775),</p> <p><i>Suvremene književne teorije</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=820),</p> <p><i>Hispanoamerički boom</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=767),</p> <p><i>Poststrukturalizam</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=776).</p> <p>Isto tako, knjiga Milivoja Solara, <i>professora emeritusa</i> s Katedre za teoriju i metodologiju proučavanja književnosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, <i>Teorija književnosti</i>, sveučilišni je udžbenik na više</p>

	<p>predmeta studija poredbene književnosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, primjerice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Uvod u proučavanje književnosti</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=881) • <i>Teorija romana</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=875) • <i>Uvod u naratologiju</i> (http://www.ffzg.unizg.hr/kompk/modules/documentdownload.php?idDocument=817), i dr.
<p>Petra Guberina uopće nisam spominjala u tom kontekstu i vrjednote, bez obzira što je to srbizam i u Hrvatskoj to danas drukčije govorimo, i postoji i relevantna danas literatura (prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Stvara se dojam da nepotrebno rabimo navodni srbizam <i>vrjednota</i>, i to u raspravi u kojoj je pokretač i glavni sudionik potpisnik <i>Deklaracije o zajedničkom jeziku</i>. Međutim, riječ <i>vrjednota/vrjednota</i> nije zabilježena u Brodnjakovu <i>Razlikovnom rječniku srpskoga i hrvatskoga jezika</i>, a sadržana je u članku 3. i članku 69. stavku 3. <i>Ustava Republike Hrvatske</i>.</p> <p>Akademik Guberina usustavio je pojam <i>vrjednog govornog jezika</i>, koji se u današnjici rabi npr. u knjigama Branka Vuletića <i>Govorna stilistika</i> iz 2006. i <i>Lingvistika govora</i> iz 2007. (obje u izdanju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu). U nastavi na Filozofskom fakultetu taj se pojam rabi npr. na predmetu <i>Pravogovor u nastavi</i> („vrjednog govorenoga jezika“): http://theta.ffzg.hr/ECTS/Predmet/Index/2949.</p> <p>Cilj je toga predmeta studente upoznati „osobito s naglasnim sustavom hrvatskoga standardnog jezika“. U silabu <i>Pravogovora</i> na Hrvatskim studijima navodi se pak da će se osim naglasne norme usvajati i ostali prozodijski čimbenici kao što su glas, izgovor, izražajnost i govorna glatkoća. U silabu s Hrvatskih studija riječ <i>vrjednota</i> rabi se s glasom <i>j</i>iza pokrivenoga <i>r</i> (<i>vrjednota</i>).</p>
<p>kolege su ovdje govorile o ECTS-a, ali držim da bi to trebala biti nekakva rasprava za neku drugu zgodu, jer zaista smo na neki način nedovoljno informirani, što je to ECTS. Jer ovdje imate, također u ovom programu, knjige sa pet obaveznih knjiga, koje imaju dva ECTS-a, pa naši studenti bi, znate, digli</p>	<p>Slažemo se da je rasprava itekako potrebna, da postoji općenita nedovoljna upućenost o primjeni ECTS-bodova. Teško je usuglasiti količinu znanja koju student mora svladati s propisanim pravilima o bodovanju prema ECTS-sustavu. Ograničenje od 15 bodova po semestru za studij u dvodisciplinarnoj (dvopredmetnoj) kombinaciji studija</p>

<p>bunu, revoluciju da im se da samo dva ECTS-a i još za gomilu drugih zadataka koje moraju napraviti. Tako da je to čak i premalo za neke predmete, rekla bih. Neki predmeti zaslužuju četiri i pet, a ne dr... Tako da je širi problem (prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>ozbiljna je poteškoća iz koje proistječu mnoge opravdane dvojbe, ali to su okviri zadani zakonom, a svaka promjena ECTS-a računa se u postotak promjena studijskoga programa.</p> <p>Promjenama do 40 % dvopredmetna kroatologija postala je zaokružen studij o hrvatskom identitetu, kulturi, jeziku, književnosti i društvu.</p>
<p>postoji, dakako, i mogućnost da mi glasamo i protiv ovih programa. I odmah ih ovdje zaustavimo. A ne prepustimo se dobroj volji ili nemaru sudionika u daljnjem toku procedure. Je li tako? (izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).</p>	<p>Prigovaratelj je prije bio iskazao da ne želi pomoći dajući pisane primjedbe, jer da bi se time preuzela uloga recenzenata. Kad je pak o restriktivnim mjerama riječ, kao na ovom mjestu, on je voljan da VDHP preuzme ingerencije koje mu ne pripadaju pa izražava želju „zaustaviti“ i to „odmah“, ne samo predložene promjene, nego cijeli studijski program kroatologije. Osim toga, prigovaratelj uistinu nema razloga iskazivati nepovjerenje u institucije sustava i njihove djelatnike na način na koji to čini, unaprijed ih diskvalificirajući i optužujući za nemar. To je bila primjedba koja je potaknula dio glasača da budu protiv ili suzdržani, a da vjerojatno nisu ni razumjeli zašto su pozvani da „zaustave“ dvopredmetni preddiplomski program kroatologije.</p>

Prijepis tonskoga zapisa 7. točke 13. redovite sjednice Vijeća društveno-humanističkoga područja Sveučilišta u Zagrebu ('VDHP') u 349. akademskoj godini, Aula Rektorata Sveučilišta u Zagrebu, četvrtak, 12. rujna 2018., s početkom u 15 sati

15'34" – 35'14"

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Prelazimo na točku 7. To je Prijedlog većih izmjena i dopuna preddiplomskog sveučilišnog studijskog programa Kroatologija Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Otvaram raspravu. Ima li kakvih prijedloga, korekcija? Izvolite. Molim Vas, predstavite se.

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Bogdan, Filozofski. Ja bih Vas samo načelno pitao na početku da mi objasnite, što se točno od nas očekuje, kakav tip rasprave. Glasamo li ovdje samo o recenziji, o nekim osnovnim informacijama, ili ima prostora i opravdanja, a i potrebe za nekakvu supstancijalnu raspravu. Recimo, sadržaj pojedinih kolegija, silabi, koncepcija studija, je li?

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Gledajte, nije propisano kako ćete Vi intervenirati, budući da smo mi savjetodavno tijelo i onda da to ostaje u zapisnicima, ide dalje, Vi možete slobodno intervenirati na način na koji Vi smatrate da je u redu. Evo.

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Onda fino. Ovaj, mislim, tu bi se dalo mnogo govoriti, ja mislim da bi o ovome trebalo raspravljati.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Isto tako, samo da Vas podsjetim. Vi možete i pisani nekakav dopis uputiti nama, pa ćemo ga onda priložiti... [govornik je prekinut].

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Hm-hm. S obzirom da smo samo savjetodavno tijelo, onda taj dopis ne će imati nikakvih pravnih učinaka. Ili?

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Na taj način bismo mi Vama ograničavali raspravu ovdje, tako da Vi slobodno napravite kako god mislite da treba... [govornik je prekinut].

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Dobro, ja bih samo. Ne ću duljiti. Samo bih htio reći nekoliko načelnih rečenica. Čini mi se da je u izvještajima recenzenata, kako za preddiplomski, tako i diplomski studij kroatologije... Ima jako općenitih i podosta nepreciznih pohvalnih tvrdnji koje ne uzimaju u

obzir neka vrlo slaba mjesta ovih programa. Čini mi se čak da silabi tih predmeta nisu pažljivo pročitani. Ja sam pažljivije pročitao samo ono što se tiče književne historiografije i ovog užeg područja kojim se bavim. To su na sramotno loš način sročeni silabi pojedinih kolegija. Imate obvezne kolegije koji nose po tri ili pet bodova, imaju jedan jedini naslov u popisu obvezne literature. I to Povijest hrvatske književnosti Mihovila Kombola iz '45. godine.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Možete li Vi to na neki način taksativno nabrojiti, te svoje primjedbe, dostaviti nama kao tijelu, ovdje, pa ćemo onda mi to uvrstiti u proceduru kako god možemo.

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Možete li mi samo reći, kakve bi bile posljedice uvrštavanja tih mojih zapažanja u proceduru?

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

To ne mogu reći, budući da i Senat i sva sveučilišna tijela djeluju na način na koji djeluju. Mi imamo samo zapravo zadatak da im podastremo informaciju, odnosno da nešto savjetujemo ili predložimo, a za ove stvari o kojima odlučujemo, vezano za napredovanja, doktorate, i tako dalje, tu imamo drugu... [govornik je prekinut].

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Ali mi glasamo danas i o prihvaćanju, odnosno usvajanju ovih promjena.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Tako je, da.

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

U tom slučaju dopustite mi još samo tri rečenice.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Izvolite.

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Ima niz takvih silaba, vrlo problematičnih, jako neurednih, u kojima su kolegiji opisani kroz gomilu nekakvih međusobno nepovezanih natuknica. Imate popise literature koji su sramotno siromašni. Obvezni kolegiji, koji imaju dva naslova obvezne i jedan naslov dopunske literature. A od ta tri naslova nerijetko jedan ili dva nemaju nikakve veze sa sadržajem kolegija. I samo bih još nešto htio istaknuti, u onoj vrlo važnoj rubrici, barem za ovaj slučaj, u recenzentskom obrascu postoje li kakva podudaranja s programima nekih drugih institucija u sustavu visokog obrazovanja, kaže se da postoje donekle podudaranja i onda se nabrajaju filozofski fakulteti i na posljednjemu mjestu se spominje Filozofski fakultet u Zagrebu, koji funkcionira u sklopu istog sveučilišta. A svi kolegiji koje sam ja pogledao, jer mene zanimaju, nisu ništa drugo nego dupliranje sadržaja i programa kolegija s Filozofskog fakulteta. Potpuno nepotrebno. U lošijoj varijanti.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Hvala. Izvolite.

Prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Varošaneć Škarić. Iako, naravno, ja pročelnika Grčevića iznimno cijenim, ali ni... Pretpostavljam ni u njegovim ingerencijama nije sve, da vidim, ja ovdje mogu reći samo vezano uz predmete u kojima ja prepoznajem potpuno preklapanje mojih predmeta. To je, prije svega, predmet, to je preddiplomski, to je prijelaz sa preddiplomskog na diplomski, to je obrazac 7, predmeta Pravogovor, dobro nema veze što je ortoepija hrvatskoga jezika isto značenje, jer to je postojalo i prije. I Marko Alerić je. Ali, Bože moj, mi na Fonetici šezdeset godina postojimo. Međutim, stvar je u tome da se u potpunosti teme silaba podudaraju sa tri moja predmeta, od kojih neki čak i iz njege glasa, pa ja samo predlažem, u smislu ja ne ću glasati protiv, mogu biti eventualno suzdržana, ali mislim da bi se ta kandidatkinja, koja vrlo dobro poznaje, bila je moja studentica, i na diplomskoj razini, i na doktorskim studijima, i mentorirala sam je, samo na taj način, da preslika. Čak je i stavila i mane, a mane uopće nisu, znate, stvar pravogovora. To je stvar, eventualno, ortofonije, a još dublje moga predmeta Njega glasa i izgovora, koji se itekako na Fonetici radi i subjektivno i objektivno. Znači, a tu nije niti stavljena moja bibliografska jedinica. Ja sam ponosna da je ona... Meni je vrlo drago da je ona toliko puno mojih bibliografskih jedinica stavila. To je vrlo lijepo. I profesora Škarića. Ali ovo je, vjerujte mi, po nazivima potpuno podudaranje, subjektivna i objektivna procjena. Ja doista nisam bila, znate, na Hrvatskim studijima. Ne mogu reći imaju li oni studio, na kojem se... jer vi ne možete uopće ni govoriti u objektivnoj procjeni studija, a da nemate apsolutno studijske snimke, ne čak ni iz kazališta, ne čak ni s radija, nego studijske snimke. Zna se što je akustička slika hrvatskoga govora. Eto, to je jedna velika moja primjedba. Ja bi samo dobrohotno, doista, željela biti, i meni je drago da se širi taj naš, i od profesora Škarića, prihvaćeni izgovor, i da se vidi da je to jedna to – suprotstavljenost pravila i sve to je, pa da se možda dođe konzultirati da malo prođemo te temice i da se one ipak malo, znate, preoblikuju, i da se neke stvari izbace ovaj iz njege glasa, pa to je... ne može jednostavno biti u pravogovoru. Eto. A tu se odnosi i na predmet, naravno, Hrvatska scenska umjetnost, jer ima tu puno, znate, tema, koje recimo proksemika. Nema uopće moga, jedinice proksemika, a kolegica zna da sam ja to pisala o govoru, a to nema veze, znate, s hrvatskim. Proksemika glumačkog govora, filmske i to, to su teorijska znanja scenskoga govora i filmskoga, jer tu ima i o filmskom, topli i hladni mediji, to je pre... to je jedna od tema, hm, moga predmeta, ma naravno i drugih, i svi to znamo, Marshalla McLuhana i to, ali se to na govoru masovnih medija predaje, to nije toliko važno za kazalište. Eto, da se to isto malo usmjeri na hrvatsko kazalište. Da ne govorim da neke teme... su više teme, pogotovo tri, jer tu imate trideset sati teorijski, predavanja, a jedno pet silaba su vam odlasci u kazalište, odlasci ovo-ono. To može biti u opisu obveza studenata, i koliko to ECTS-a onda ima predmet, ako su sve to obaveze, onda predmet mora imati pet recimo, ali to ne ulazi u popis silaba, to ulazi što studenti sve moraju. Eto, oprostite mi, ako sam bila preduga, ali doista ja sam tu vidjela sebe na malo drukčiji način, nego što bi željela.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Dobro.

Prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

I općenito studij fonetike, jer govoriti o manama, u tom, to je zaista.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Osim ovoga što smo do sad rekli, ovo možemo shvatiti kao neki međukorak, budući da dosta vas koji sjedite ovdje, ste i članovi Senata, tako da je to prilika da se tu na neki način inicira još veći interes za dublje ulaženje u ovu problematiku, pa postoje još tijela na kojima se o tome može govoriti. Vi ste se isto bili javili, izvolite.

Izv. prof. dr. sc. David Šporer [?, nije se predstavio], **Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:**

Ja sam se isto htio nadovezati na ovo što je govorio kolega Bogdan, čisto kao ilustraciju onima koji su možda malo udaljeniji od struke, budući da se spominje naš profesor emeritus, dakle izravno s mojem odsjeka. Kao ilustraciju, knjiga koja se navodi pod obaveznom literaturom je knjiga koju smo mi nekad, prije reforme prijemnog ispita na Filozofskom fakultetu, koristili kao knjigu za maturante, dakle koju su oni čitali prilikom upisa na fakultet, tako da stvarno mislim da je nedopustivo, da to bude recimo u takvom kolegiju, da je literatura svedena na te dvije jedinice, to je zaista, iz kojeg god kuta da se gleda, mislim da je neprihvatljivo. Eto, toliko.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Dobro, hvala. Imamo li još? Izvolite.

Prof. dr. sc. Neven Jovanović, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Jovanović, Filozofski fakultet. Ja imam jednu konkretnu primjedbu i jedan načelni komentar. Reći ću prvo točno gdje se to nalazi i na što imam primjedbu. Dakle, radi se o obrascu 7, to je stranica 27 u PDF-u, koji smo mi dobili, točka je 2.14., a unutar te točke, to je, naime, popis tema iz kolegija Hrvatski književni barok i prosvjetiteljstvo, u posljednjoj točki, broj 15, spominje se Petar Pavao Vitezović i njegovo djelo. Ja pretpostavljam da se radi o hrvatskom književniku. Međutim, taj književnik se zove Pavao Ritter Vitezović. I nigdje nije poznato da bi se on zvao Petar, tako da molim da se to u, kad bude objavljen ovaj program, da se to ispravi. Moj načelni komentar: ja mislim da je kroatologija jedna kulturološki vrlo izazovna i poticajna tema i kad sam vidio da je ovo, da su ovo veće izmjene, 40 % uključuju, mislio sam sad će naši kolege učiniti zaista jedan dobar studij. Međutim, po ovome što sam vidio tomu izazovu nije odgovoreno. Hvala.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Hvala. Imamo li još? Izvolite.

Izv. prof. dr. sc. Mario Grčević, pročelnik Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu:

Mario Grčević, Hrvatski studiji. Zahvaljujem na ovoj raspravi. Osvrnuo bih se na nju na tri razine. Prvo, komentarom da pozdravljam ideju da se primjedbe, koje su ovdje izrečene, možda ima i drugih, predaju u pisanom obliku. Tijelo poput ovoga i služi takvim stvarima, znači da poboljšamo u akademskoj zajednici ono što poboljšati možemo. Znači, zahvaljujem na pozornom čitanju, na konstruktivnim primjedbama, na opažanjima, od kojih opet – polazim od toga u najboljoj namjeri – neke, čini mi se, ovdje jesu vjerojatno dobro uočene, a kod nekih je možda ipak riječ i o jednoj razini nesporazuma i možda ne posve jednoga sagledavanja s kojim bi se svi složili. Recimo, postoji niz podudaranja, to je točno, ako uzmemo i predmete koji se bave jezikom, a to je tako: ako radimo gramatiku hrvatskoga

jezika, ako radimo ortoepiju hrvatskoga jezika, podudaranja ako se bavimo Petrom Guberinom; podudaranja izbjeći ne možemo. Što možemo napraviti? Naravno, možemo poboljšati. Možemo dignuti i pojedine opise kolegija na jednu višu razinu, i možemo ispraviti pojedine pogreške. To svakako, da. Čini mi se jednim nesporazumom da, kada je riječ bila o kolegiju Hrvatska scenska umjetnost, da se polazilo od toga da se taj kolegij bavi samo kazalištem. Ne, on je puno šire koncipiran i njemu je kazalište samo jedan dio. Evo, tu mi se isto učinilo da je bilo određenih nesporazuma, a sve što je napravljeno mi smo radili u najboljoj namjeri. Ja mislim osobno da smo napravili načelno dobar posao, da program koji je reformiran u zadanim okvirima, da je u granicama mogućnosti koje su bile zadane, kako smo radili. Ne bih mu dao lošu ocjenu. Naravno, ne bih to inače ni potpisao, a ako vidite i ako možete tomu pridonijeti, ja osobno mislim i moji kolege bit će zahvalni na primjedbama, koje bi ipak bilo zgodno imati, ako je moguće, ako imate vremena, da ih dobijemo u pisanom obliku. Hvala lijepa.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Hvala lijepa. Imamo li još? Izvolite.

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Nisam siguran da je naša uloga ovdje da obavljamo posao recenzenata. Mislim, tu ima toliko propusta. Ovo je na nedopustivo loš način sročeni program studija. Ja ne mislim da je ovo dobro obavljen posao. A imamo dva recenzentska izvještaja, koji su puni hvalospjeva. Potpuno neargumentiranih i vrlo načelnih. Pa se pitam jesu li ti recenzenti uopće čitali silabe ovih kolegija. Znači, to je na nekim mjestima baš nevjerojatno loše. Ovo što je spomenuo kolega Jovanović o pogrešnom imenu jednoga književnika je zgodna, ali sitna ilustracija. Primjerice, u tom istom silabu se nalazi jedna jedina knjiga na popisu obavezne literature. To je taj Kombol iz '45. godine. Jedna jedina. To je obavezni kolegij. A na popisu dodatne literature se nalaze recimo dvije knjige o poetici romana, a u silabu kolegija nema ni jednog romana. Ni jednog. I to je samo kopirano bez veze, s nekog drugog mjesta. I takvih kolegija imate koliko hoćete unutra. I to samo o književnosti, što sam ja gledao. Druge nisam ni gledao. Tko zna čega sve tamo ima. Imate kolegij koji se zove Teorija interpretacije književnog teksta na diplomskom studiju, koji ima dva naslova obavezne literature. Jedan je Pojmovnik Vladimira Bitija, drugi Teorija književnosti Milivoja Solara, koja je za srednju školu. To je nedopustivo. To uopće nije sveučilišna razina.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Dobro. Hvala. Ima li još komentara? Pitanja? Izvolite.

Prof. dr. sc. Gordana Varošaneć Škarić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Zahvaljujem. Zahvaljujem prije svega i profesoru Grčeviću na iscrpnome i dobrohotnome odgovoru. Al' također bih rekla da Petra Guberina uopće nisam spominjala u tom kontekstu i vrjednote, bez obzira što je to srbizam i u Hrvatskoj to danas drukčije govorimo, i postoji i relevantna danas literatura. To nisam uopće ni spomenula, doista. I ne mislim ništa loše o toj, niti općenito, nego samo načelnim stvarima. I drugo, oprostite, ali kolege su ovdje govorile o ECTS-a, ali držim da bi to trebala biti nekakva rasprava za neku drugu zgodu, jer zaista smo na neki način nedovoljno informirani, što je to ECTS. Jer ovdje imate, također u ovom programu, knjige sa pet obaveznih knjiga, koje imaju dva ECTS-a, pa naši studenti bi, znate,

digli bunu, revoluciju da im se da samo dva ECTS-a i još za gomilu drugih zadataka koje moraju napraviti. Tako da je to čak i premalo za neke predmete, rekla bih. Neki predmeti zaslužuju četiri i pet, a ne dr... Tako da je širi problem, možda, i ovaj pozitivni, jel'. Eto, hvala vam lijepa.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Hvala. Ako nema više primjedbi, odnosno pitanja, predložio bih sljedeće. Dakle, da svi koji to žele i mogu, da naprave pisane primjedbe, odnosno da napišu dopis nama kao tijelu, DHV-u, i da mi zapravo to uputimo profesoru Grčeviću, kako bi to završilo zapravo na pravom mjestu, ako bismo to smatrali nekim konstruktivnim doprinosom. Isto tako, sve ove rasprave ući će u naš zapisnik. A isto tako svi koji ste članovi Senata Sveučilišta, imate nekakve inpute koje možete koristiti na toj sjednici. Da mi ne izlazimo iz djelokruga, odnosno iz ovlaštenja kojih ovdje imamo, predlažem onda da pristupimo glasanju, pa da vidimo kako će to ispasti. [Žamor iz auditorija.] Aha. Izvolite.

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Bogdan, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu:

Ima prije toga, koja se nadovezuje na ono što sam rekao uvodno, postoji, dakako, i mogućnost da mi glasamo i protiv ovih programa. I odmah ih ovdje zaustavimo. A ne prepustimo se dobroj volji ili nemaru sudionika u daljnjem toku procedure. Je li tako?

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

To je uvijek mogućnost. Znači mi nastojimo uvijek ostati u djelokrugu, odnosno u ovlaštenjima koje imamo, pa ćemo to tako i sada napraviti. I pokušat ćemo zapravo da našim radom što je moguće više pomognemo svima koji su uključeni u ove procese, u koje smo uključeni i mi. Prema tome, evo, stavljam na glasovanje: tko je za da se ovaj prijedlog – ovako ću formulirati – znači, prijedlog o kojem glasujemo, da vidimo tko je za ovaj prijedlog uz to da se sve ove primjedbe, koje su ovdje navedene, i uz poziv da se upute pisane primjedbe, koje bismo onda prosljedili svima stranama o kojima smo do sada razgovarali, dakle, tko je za da uz te dopise koje bismo eventualno uputili, i uz to što smo ovdje raspravljali, da prihvatimo prijedlog kako je navedeno. Molim vas izbrojite.

Molim vas tko je protiv?

I molim vas da se sad izjasne oni koji su suzdržani.

Evo samo malo da zbrojimo sve. Molim vas, evo, recite nam kakav je rezultat.

Luka Jurdana, mag. iur., Ured za akademske poslove Sveučilišta u Zagrebu:

Dakle, 32 za, 24 protiv, 11 suzdržanih. Trebalo je biti 34 za da bi prošao.

Predsjednik VDHP-a prof. dr. sc. Jurica Pavičić:

Znači, prijedlog nije prošao. Evo, znači da prijedlog pod točkom 7 nije dobio našu podršku. Time bismo, zapravo, zaključili ovu točku dnevnog reda. Možemo prijeći na sljedeću.